

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

רכזי קייטנות ומנהלי חינוך יקרים

מחפשים את הפעילות שתנתק את החניכים מהמסכים ותעניק להם ערך מוסף, גיבוש וחיבור להיסטוריה של המדינה?
אנחנו מזמינים אתכם להחזיר את הגלגל לאחור אל שנת 1946, ולהפוך את החורשה שלנו למפעל התחמושת הסודי של ההגנה, הפלמ"ח, תעש במחתרת וחברי הצופים א'.

מה מחכה לחניכים בפעילות?

סיור אינטראקטיבי 8 מטרים מתחת לאדמה ולאחריו מסע הישרדות משימתי ברחבי החורשה, כניסה לעולם המחתרות, ההסוואה והסודיות מול הפטרול הבריטי. החניכים יעמדו בפני משימות אסטרטגיות ופתרון חידות, מרוץ שליחים ובקרת איכות, שחזור מגילת העצמאות תוך השמעת קולו המקורי של דוד בן גוריון, חלוקת תעודות סוכן חשאי של מכון איילון.

הערך המוסף לקייטנה שלכם

עבודת צוות ורעות, למידת היסטוריה ומורשת דרך הרגליים.

מחירון ותמחור הפעילות (קיץ 2026)

מחיר לפעילות	מה הוא כולל	סוג השירות
1200 ₪	יום פעילות מלא לקייטנה (עד 4 קבוצות כ-3 שעות פעילות סה"כ)	חבילת קייטנת יום מלאה
0 ₪	סיור מקדים בחורשה והצגת מסלול מותאם אישית	

הערות

המחירים כוללים את כל חומרי הפעילות והציוד. המחיר כולל מע"מ.

לתיאום מועד:

ayalon@shimur.org.il

ווטסאפ: 0525625747

טל. 08-9406552

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

לו"ז פעילות קייטנה: יום במכון איילון

09:00 קבלה, התכנסות וחלוקה לצוותים

- התכנסות ברחבת החורשה בכניסה.
- חלוקת הילדים ל"תאי מחתרת" (קבוצות של 12-15 משתתפים).
- חלוקת אביזרים: כל קבוצה מקבלת כובע טמבל או סרט זרוע בצבע קבוצתי.
- משימה פותחת: המצאת שם סודי לקבוצה וסיסמה חשאית למעבר בין תחנות.

09:15 הדרכה חווייתית ואינטראקטיבית באתר

סיור מודרך המותאם לגיל המשתתפים הכולל: סרט אורקולי, כניסות סודיות וירידה למפעל התחמושת התת-קרקעי וצפייה במכונות האוטנטיות.

10:15 הפסקת אוכל ברחבת החורשה המוצלת. זמן חופשי לאכילת כריכים ומילוי מים.

10:45 פעילות מרכזית: משחק משימות "קוד איילון"

- משחק שטח אקטיבי המבוסס על ההיסטוריה של המקום.
  - תחנת המכבסה: הילדים צריכים "לכבס" בגדים בגיגיות ולמצוא בתוך הכיסים פתקים עם אותיות המרכיבות מילת קוד.
  - תחנת הסליק: משימת עבודת צוות שבה צריך להעביר תרמילים (גלילי קרטון או כדורי טניס) מקצה לקצה בלי לגעת ברצפה, באמצעות צינורות חצויים. או לחילופין מרוץ שליחים.
  - תחנת השומר: משחק "דג מלוח" מותאם – הילדים צריכים להתקדם לעבר עמדת השומר הבריטי בלי שהוא יתפוס אותם זזים. בצורת עבודת שדה
  - תחנת הצהרת המדינה וריקודים

11:45 סיום, סיכום וטקס סוכנים

- התכנסות חוזרת של כל הקבוצות בנקודת המפגש.
  - הפעילות: שיחת סיכום קצרה: מה למדנו על שיתוף פעולה, סודיות וחלוציות? חלוקת תעודות "סוכן חשאי מוסמך של מכון איילון" לכל ילד.
- 12:00 פיזור ליווי הילדים לאוטובוסים או להורים בנקודת האיסוף.

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

תחנת המשחק "דג מלוח: מי השומר?"

המשחק מותאם אישית להיסטוריה של מכון איילון, שבו חברי הקיבוץ היו צריכים לייצר קליעים בסודיות מוחלטת ממש מתחת לאף של הצבא הבריטי שסייר בגבעה.

הרקע ההיסטורי לילדים - לפני תחילת המשחק

המדריך/ה או המוביל בתחנה מסביר לילדים:

"הבריטים מסתובבים כאן בגבעה כל הזמן. אם הם יראו מישהו מאיתנו נכנס למפעל הסודי, או מעביר תחמושת - הלך עלינו! אנחנו חייבים להעביר את 'חומרי הגלם' לעמדה הבאה בלי שהשומר הבריטי יבחין בנו זדים."

ציוד

- לשומר המדריך: תלבושת חאקי, כובע מצחייה צבאי, סרט זרוע שעליו כתוב שומר בריטי ורובה צעצוע של פעם אם יש.
- לקבוצה: ארגז תחמושת- קופסת קרטון המלא ב"פגזים": כדורי טניס או בקבוקי מים קטנים
- קו סיום: חבל או סימון על הרצפה במרחק של כ-15-20 מטרים מהשומר.

חוקי המשחק

1. עמדת השומר: השומר הבריטי עומד עם הגב אל הילדים בקצה המגרש.
2. עמדת המחותרת: הילדים עומדים בקו הזינוק. לידם מונח ארגז התחמושת.
3. המטרה: להעביר את כל התחמושת (הכדורים) מקו הזינוק אל מעבר לקו הסיום של השומר, מבלי שהוא יתפוס אף אחד זז.
4. הפעולה:
  - בניית העמדה מקופסאות קרטון שם יעמוד השומר.
  - השומר צועק בקצב: "אחת, שתיים, שלוש... דג מלוח!"
  - One, two three... Freeze* ובזמן שהגב שלו מופנה אליהם, הילדים רצים קדימה. חלקם מחזיקים כדורים בידיים.
  - ברגע שהשומר מסיים את המשפט הוא קופץ ומסתובב במהירות. כולם חייבים לקפוא במקום כמו פסלים.
  - אם השומר קלט ילד זז או מאבד שיווי משקל, הילד הזה לא יוצא מהמשחק, אלא חייב לחזור לקו הזינוק ולהביא אתו כדור חדש.
  - הקבוצה מנצחת כאשר היא מצליחה להעביר 10 כדורים או בקבוקי מים אל תוך תיבת היעד שנמצאת מאחורי הגב של השומר, תוך שיתוף פעולה ובלי שכולם יחזרו להתחלה.

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

תחנת המכבסה

תחנה זו מבוססת על אחד הסיפורים המרתקים ביותר במכון איילון: חברי הקיבוץ השתמשו בריח הסבון וברעש מכונת הכביסה כדי להסוות את רעש המכונות, ריח אבק השריפה ורעש היריות של מטווח הניסויים שהיו ממש מתחתיה.

הרקע ההיסטורי לילדים (לפני תחילת המשחק)

המדריך/ה מסביר לילדים:

"כדי שהבריטים לא יריחו את אבק השריפה שנדבק לבגדי הפועלים במפעל התת-קרקעי, חברי הקיבוץ היו חייבים לכבס את הבגדים מיד! בנוסף, הבריטים שלחו לכאן את הבגדים שלהם כדי שהקיבוצניקים יכבסו להם. המשימה שלכם היא 'לכבס' את הבגדים, אבל להיזהר: חלק מהבגדים מכילים מסרים סודיים מהמחתרת, וחלק מכילים חפצים שאסור שהבריטים ימצאו!"

ציוד

- 2-3 גיגיות פלסטיק גדולות עם מעט מים וקצף סבון.
- חבלי כביסה מתוחים בין שני עצים או עמודים.
- אטבי כביסה.
- פריטי לבוש ישנים: חולצות, מכנסיים, גרביים גדולות, סרבליים.
- אביזרים מוחבאים: פתקים עם אותיות מנוילנים כדי שלא יירטבו.

מהלך המשחק: מכבסים ומפענחים

המשחק משלב פעילות פיזית מהירה עם משימת חשיבה קבוצתית.

1. מרוץ השליחים (הכביסה):

- הילדים עומדים בטור מאחורי קו זינוק.
- בתוך הגיגיות מונחת ערמת הבגדים.
- בצד השני מתוח חבל הכביסה.

2. משימה פיזית חווייתית

עם אות הזינוק, הילד הראשון רץ לגיגית, שולף בגד, רץ לחבל, תולה אותו עם שני אטבים וחוזר בריצה קלה כדי לגעת ביד של הילד הבא.

3. משימה בלשית

- בתוך הכיסים של חלק מהבגדים מוחבאים פתקים סודיים עם אותיות או חלקי פאזל.
- כאשר הילדים תולים את הבגדים, עליהם לבדוק היטב את הכיסים, לשלוף את הפתקים הסודיים ולהביא אותם לשולחן הפיענוח של הקבוצה.

4. פיצוח הקוד:

לאחר שכל הבגדים תלויים וכל הפתקים נאספו, הקבוצה צריכה להרכיב מהאותיות את מילת הקוד (למשל: **ס-ל-י-ק, חלוץ, גבעה**).

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

תחנת הסליק

סיפור המסגרת: אחראי התחנה מפרט את מבצע 'קליע חיוני'. התכנסו קרוב, ותקשיבו טוב. השנה היא 1946. מדינת ישראל עוד לא קיימת, והבריטים שולטים בארץ. הם אוסרים על היהודים להחזיק נשק, והמצב בגבולות מתוח מאוד. לוחמי הפלמ"ח וההגנה נמצאים בעמדות, אבל יש להם בעיה קשה אחת-התחמושת אוזלת. ממש כאן, מתחת לאדמה של הקיבוץ הקמנו את מכון איילון- מפעל תחמושת סודי. הבריטים מסתובבים בכל האזור ומחפשים סימנים של תנועה חשודה. אם יגלו אותנו הכל אבוד! אבל אם נצליח לעבוד ביחד, בשקט ובמהירות שיא, נוכל לייצר את התחמושת שתוביל להקמת המדינה היהודית. הקבוצה שתבנה את פס הייצור המהיר והשקט ביותר, ותצליח להעביר את הכדורים לסליק בלי להיתפס על ידי הפטרול הבריטי, תיכנס לדפי היסטוריה של המחנות לוחמים, שעונים מוכנים, הבריטים בדרך : פס הייצור של מכון איילון צאו לדרך!

ציוד

-קערה גדולה עם מים בתחילת הטור
-אצטרובלים/אבנים קטנות, נייר כסף גזור לריבועים מראש
- קופסא/תיבה ("סליק") בסוף הטור

חוקי המשחק

הטור של הקבוצה נפרש לאורך החורשה במרחק של 5 מטרים בין ילד לילד והם הופכים למכונה אנושית חשאית לייצור והעברת כדורים

תחנה 1 (ניקוי חומרי הגלם) המשתתף הראשון לוקח אצטרובל, שוטף אותו בקערת המים, ומעייף/מוסר אותו למשתתף הבא

תחנה 2 (ייצור הפיקות/תרמיל) הילד/ה בתחנה עוטף את האצטרובל/ אבן במהירות בריבוע של נייר כסף כדי שייראה כמו כדור נוצץ. הוא רץ ומוסר למשתתף הבא.

תחנה 3 (בקרת איכות) המשתתף השלישי חייב לבדוק שהכדור עטוף מושלם ושארף חלק מהאצטרובל לא בולט. אם הוא לא עטוף טוב, הוא מחזיר אותו לתחנה 2. אם כן, הוא רץ אתו ומעביר אותו לתחנה הבאה

תחנה 4 (הסלקה) המשתתף האחרון מכניס את הכדור המוכן לתוך שק הבד/ תיבה או קופסא, ורץ מהר לתחילת הטור כדי להחליף את המשתתף הראשון (כולם זזים תחנה אחת קדימה)

ניצחון: הקבוצה שהצליחה לייצר הכי הרבה כדורים תקינים בתוך 5 דקות.

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

שם התחנה: מבצע מגילת העצמאות

דברי המדריך: הטקסט של מגילת העצמאות נעלם ועל הצוות לשחזר את המשפטים המרכזיים, לחתום על המגילה ולהניף את דגל המדינה לפני שהזמן קצוב נגמר. הבריטים עזבו את הארץ, ודוד בן-גוריון עומד על הבמה במוזיאון תל אביב ומקריא את מגילת העצמאות. אבל רגע... הטקסט הרשמי התפזר ברחבי החורשה. משימת הצוות: צאו במרוץ שליחים ואספו את כל חלקי המשפט ההיסטורי שמסתתרים בין העצים, הרכיבו את המשפט במדויק והדביקו/כתבו אותו על המגילה, חתמו כולכם על המגילה כעדים היסטוריים להקמת המדינה ולבסוף הניפו את דגל המדינה, שירו את התקווה וריקדו לצלילי השירים. המדינה הוקמה בזכות המהירות והנחישות שלכם. עשו זאת בגאווה

ציוד:

- בריסטול גדול - לשרוף קצת את הקצוות עם מצית כדי שייראה כמו קלף עתיק וליצור מגילת עצמאות ריקה.
- פתקים עם משפטים מרכזיים מההכרזה: מילים בודדות הלקוחות ממשפטי מגילת העצמאות ומפוזרים בחורשה.
- דגל ישראל קטן.
- טושים שחורים לחתימות.

הפעילות בתחנה

שלב א': מרוץ איסוף המילים (2-3 דקות)

המדריך מפזר בחורשה (בין השיחים והעצים) פתקים עם מילים מתוך המשפט המפורסם ביותר של דוד בן-גוריון. הילדים -חניכים יוצאים במרוץ שליחים: כל חניך רץ, מביא מילה אחת בלבד וחוזר.

שלב ב': פיצוח הטקסט (הכרזה)

ברגע שכל המילים אצלם, על הקבוצה להרכיב יחד את המשפט ההיסטורי הנכון: "אנו מכריזים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל"

שלב ג': טקס החתימה המחתרתית

ברגע שהמשפט מורכב, המדריך נותן להם את "הקלף" (הבריסטול). הילדים צריכים להדביק/לכתוב את המשפט, וכל ילד/ה בתורו רץ אל הקלף וחותם את שמו בכתב ידו בתחתית המגילה (כמו שעשו 37 חברי מועצת העם המקורית)

שלב ד': הנפת הדגל ושירת התקווה:

כדי לסיים את משימת התחנה הקבוצה צריכה לעמוד ישר ולשיר יחד בקול רם את "התקווה". המדריך/ה יסבירו שכבר לא צריכים להתחבא מהבריטים וישמיעו את התקווה ואז שירי ריקודי התקופה.

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

שעה	קבוצת סיור 1 (צוותים א' + ב')	קבוצת סיור 2 (צוותים ג' + ד')
9:00 - 9:15 15 דקות	התכנסות בחורשה חלוקת קבוצות, המצאת שם סודי	התכנסות בחורשה חלוקת קבוצות, המצאת שם סודי
9:15 - 10:15 60 דקות	נכנסים לסיור מודרך : סרט, ירידה למפעל	חלוקת סרטי זרוע בצבע קבוצתי, מילוי מים וקרם הגנה
9:30-10:30		נכנסים לסיור מודרך : סרט, ירידה למפעל, דף משימה
10:15 - 10:45 30 דקות	הפסקת אוכל, מילוי מים וקרם הגנה	הפסקת אוכל
10:45 - 11:45 60 דקות	תחנות	תחנות
11:45-12:00	סיכום, קבלת תעודה ופיזור	סיכום, קבלת תעודה ופיזור

קבלה והתכנסות ראשונית בחורשה 8:30 - 9:00

התכנסות של כל הילדים ברחבת החורשה בכניסה .
חלוקה לצוותים: פיצול הילדים ל 2 קבוצות אם ו- 4 צוותים קטנים 20-25 משתתפים.

עד 10:30 סבב סיורים מדורגים באתר החל מ 9:15

בשל מגבלת מקום, קבוצות מעל ל 40 משתתפים נכנסות לסיור המודרך בהפרש של רבע שעה.

הפסקת האוכל: יש לדאוג שהילדים ימלאו בקבוקי מים ויתמרחו בקרם הגנה

11:45-10:45 פעילות בתחנות על פי זמנים- אורך פעילות בכל תחנה- רבע שעה

11:45-12:00 סיכום פעילות: סיכום וחלוקת תעודות סוכן/ת חשאי מכון איילון.

מועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
ממורשת החברה להגנת הטבע

=====
=====
צבא הגנה לישראל / מפקדת ההגנה
תעודת סוכן חשאי - מחתרת איילון

תעודה זו מוענקה בזאת לסוכן/ת המוסמך/ת

על גילוי אומץ לב, תושייה רבה, עבודת צוות
ושמירה
על סודיות מוחלטת במהלך "מבצע קוד איילון"
בגבעת הקיבוץ.

הנ"ל עמד/ה בהצלחה במשימות ההתגנבות מהשומר,
פיענוח שדר המאפיינה, הברחת סליק התחמושת הנייד
וחשיפת אותיות המכבסה הסודית.

מדינת ישראל מודה לך על תרומתך לביטחון
המדינה!

על החתום:
מפקד חבל איילון, מחתרת ההגנה
קייטנת 2026

